

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 20C/36/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115201209
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3115201209.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v právnej veci navrhovateľa Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bratislava, Bajkalská 30, IČO 31 335 004 proti odporcovi 2/ J. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. S., J. XX, štátny občan SR, v konaní o zaplatenie 2.819,61 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Odporca 2/ je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.436,21 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.436,21 Eur od 30.10.2014 do zaplatenia a nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 3,14 Eur, a to v mesačných splátkach po 40 Eur zročných vždy do 20-teho dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, až do úplného vyrovnania dlhu, so stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich s tým, že plnením odporcu 2/ alebo odporcu 1/, ktorému bola povinnosť na toto peňažné plnenie uložená platobným rozkazom Okresného súdu Trenčín č.k. 20C 36/2015-48 zo dňa 21.05.2015, zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého odporcu.

II. Vo zvyšku súd návrh proti odporcovi 2/ zamietá.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 23.01.2015 domáhal, aby súd zaviazal odporcu 1/ Kolomana J., nar. XX.X.XXXX, bytom J. S., J. 5, a odporcu 2/ zaplatiť mu sumu 2.819,61 Eur s úrokom z úveru vo výške 7,99% ročne zo sumy 2.099,06 Eur od 30.10.2014 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.819,61 Eur od 30.10.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Uviedol, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 2781342 0 01 bola s odporcami 1/, 2/ uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere č. 2781342 X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX 0 01 zo dňa 03.11.2006, v súlade s ktorou poskytol navrhovateľ odporcovi 1/ mimoriadny medziúver vo výške 3.319,39 Eur. Odporca 1/ sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 7,99 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 22,11 Eur a do nasporenia 40 % cieľovej sumy sa odporca 1/ zaviazal vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady vo výške 16,60 Eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa odporca 1/ zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,7 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 29,04 Eur. Odporca 2/ prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí odporca 1/. Odporca 1/ si neplnil zmluvné povinnosti, na upomienky navrhovateľa nereagoval a dlžné splátky nedoplatil. Preto navrhovateľ listom zo dňa 07.10.2014 odstúpil od Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere a vyzval odporcu 1/ na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov v lehote 7 dní. O odstúpení od zmluvy bol upovedomený aj odporca 2/. Účinky odstúpenia nastali dňom 29.10.2014. Zostatok pohľadávky ku dňu účinnosti odstúpenia je vo výške žalovanej čiastky 2.819,61 Eur, ktorá pozostáva z istiny 2.099,06 Eur, nezaplatených úrokov a poplatkov v sume 720,55 Eur.

Súd vo veci vydal dňa 21.05.2015 platobný rozkaz č.k. XXC/XX/XXXX-XX, ktorým návrhu v celom rozsahu vyhovel. Proti platobnému rozkazu podal v zákonnej lehote odpor odporca 2/. V odpore odporca 2/ poukázal na to, že odstúpením od zmluvy o úvere záväzkový vzťah z nej zanikol ex tunc a navrhovateľ sa nemôže domáhať plnenia podľa zaniknutej zmluvy. Navrhovateľ potom nemá právo na úroky z úveru. Pokiaľ sa v zmluve nachádza dojednanie, podľa ktorého má navrhovateľ právo na úroky aj po odstúpení od zmluvy, žiadal odporca 2/, aby súd vyhodnotil takéto zmluvné ustanovenie podľa predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. Ďalej poukázal na to, že platobná neschopnosť odporcu 1/ ako dlžníka nastala bez zavinenia odporcu 2/. Odporca 2/ žiadal o možnosť splácať dlh v primeraných splátkach vzhľadom na jeho majetkovú a príjmovú situáciu.

Odporca 1/ odpor proti platobnému rozkazu nepodal, k veci sa nevyjadril.

Podaním odporu odporcom 2/ došlo k zrušeniu platobného rozkazu len v časti, týkajúcej sa odporcu 2/, a to s poukazom na ustanovenie § 174 ods. 1 veta druhá v spojení s § 91 ods. 2 O.s.p.. Medzi odporcom 1/ ako dlžníkom a odporcom 2/ ako ručiteľom nejde o nerozlučné procesné spoločenstvo v zmysle § 91 ods. 2 O.s.p.. Hmotnoprávne predpisy umožňujú, aby veriteľ takúto pohľadávku z úverovej zmluvy uplatnil voči každému z odporcov 1/, 2/ samostatne, len proti jednému z nich alebo proti oboj zaraďov. Odporcovia 1/, 2/ teda majú postavenie samostatných spoločníkov v zmysle § 91 ods. 1 O.s.p. a podanie odporu proti platobnému rozkazu len odporcom 2/ nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť platobného rozkazu vo vzťahu k odporcovi 1/. Platobný rozkaz tak nadobudol voči odporcovi 1/ právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 02.07.2015 a súd ďalej konal s odporcom 2/.

V písomnom podaní zo dňa 12.05.2016 navrhovateľ trval na podanom návrhu. Uviedol, že ku dňu odstúpenia od zmluvy boli odporcovia v omeškaní s viac ako 2 splátkami úveru. Posledná úhrada odporcu titulom úveru bola vykonaná dňa 13.02.2014. Do odstúpenia od zmluvy účtoval navrhovateľ odporcovi podľa čl. V bod 2 zmluvy poplatky v celkovej výške 471,74 Eur, skladajúce sa z poplatkov za vedenie účtu spolu vo výške 149,74 Eur, poplatky za 1. upomienku spolu vo výške 81 Eur, poplatky za 2. upomienku spolu vo výške 126 Eur, poplatky za predžalobné upomienky spolu vo výške 85 Eur, poplatky za individuálne riešenie omeškaných splátok vo výške 30 Eur. Sumu 238,56 Eur tvoria úroky z úveru do odstúpenia od zmluvy. Navrhovateľ v písomnom podaní zo dňa 30.10.2015 nesúhlasil s tvrdeniami v odpore. Uviedol, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom a na zmluvný vzťah dopadajú ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov právneho vzťahu. Pretože inštitút odstúpenia od zmluvy upravuje komplexne Obchodný zákonník v ust. § 344 a nasl., navrhovateľ nevidí dôvod, prečo by sa mali aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmluvy, a to ani subsidiárne. Účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú podľa § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka od okamihu doručenia odstúpenia od zmluvy druhej strane. Nenastávajú teda späťne, od začiatku, ako nesprávne uvádzal odporca 2/ v odpore. Úroky z úveru po odstúpení od zmluvy uplatňuje navrhovateľ v súlade s čl. VII bod 5 a 6 zmluvy, podľa ktorých odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka splatiť pohľadávku veriteľa vrátane príslušenstva a nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Právny vzťah založený zmluvou o úvere, jeho vznik ako aj nároky z neho vzniknuté pred 01.01.2008 je potrebné jednoznačne posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka (§ 879j Občianskeho zákonníka). Nároky zo zmluvy vzniknuté od 01.01.2008 je potrebné tiež posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka, v rozsahu v akej neodporujú úprave obsiahnutej v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Keďže aplikáciu Obchodného zákonníka žiadne z týchto ustanovení nevylučuje, použitie Občianskeho zákonníka na právny vzťah založený predmetnou zmluvou je nesprávne. V čase uzatvárania zmluvy o úvere 03.11.2006 bolo účinné ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Na zmluvu o úvere v čase jej uzavretia potom nebolo možné aplikovať ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Navrhovateľovi prináležia úroky z úveru aj po odstúpení od zmluvy na základe ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Navrhovateľ v písomnom podaní zo dňa 20.6.2016 vysvetlil, že navrhovateľ vyplatil odporcovi 1/ medziúver v sume 2.655,51 Eur dňa 10.11.2006 a v sume 531,10 Eur dňa 08.11.2007, pričom podľa čl. II zmluvy navrhovateľ v deň výplaty medziúveru zaúčtoval odporcovi 1/ poplatok vo výške 116,18 eur za poskytnutie úveru a poplatok vo

výške 16,60 Eur za biankozmenku. Zo strany odporcu 1/ bola titulom úveru navrhovateľovi uhradená celková suma 1.750,34 Eur.

Na nariadený termín pojednávania sa nedostavili navrhovateľ, ktorý neprítomnosť na pojednávaní písomne ospravedlnil, súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, nežiadal odročiť pojednávanie. Preto súd vec prejednal a rozhodol podľa § 101 ods. 2 O. s. p. v neprítomnosti navrhovateľa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu 2/, oboznámením sa s návrhom na začatie konania, zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 03.11.2006 vrátane všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, odstúpením od zmluvy zo dňa 07.10.2014, fotokópie neprevzatej zásielky od odporcu 1/, oznámením o odstúpení od zmluvy zo dňa 07.10.2014, doručenky od odporcu 2/, výpisom z obchodného registra ohľadom navrhovateľa, výpisom z účtu odstúpeného medziúveru, odporom odporcu 2/ a jeho prílohami, písomným podaním navrhovateľa zo dňa 20.04.2015, sadzobníkmi, vyjadrením navrhovateľa k odporu zo dňa 30.10.2015, potvrdením o zárobku odporcu 2/ od zamestnávateľa zo dňa 16.06.2016, oznámením K. úradu J. S. zo dňa XX.XX.XXXX a zistil tento skutkový stav:

Zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 03.11.2006 vyplýva, že odporca 1/ ako dlžník a odporca 2/ ako ručiteľ uzatvorili s navrhovateľom ako veriteľom uvedenú zmluvu, na základe ktorej bol odporcovi 1/ zo strany navrhovateľa poskytnutý mimoriadny medziúver vo výške 100.000 Sk/3.319,39 Eur. Odporca 1/ sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 7,99 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 22,11 Eur a do nasporenia 40 % cieľovej sumy sa odporca 1/ zaviazal vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady vo výške 16,60 Eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa odporca 1/ zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,7 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 29,04 Eur. Odporca 2/ prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí odporca 1/ (čl. III bod 1 zmluvy). Podľa čl. VI bod 3 zmluvy, v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Podľa čl. VII bod 4 písm. a) zmluvy má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť a požadovať bezodkladné vrátenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru v prípadoch uvedených v čl. XIX Všeobecných podmienok, ako aj v prípade, že dlžník je v omeškani s dvoma pravidelnými mesačnými vkladmi na zmluvu o stavebnom sporení pod dobu dlhšiu ako dva mesiace. Podľa čl. VII bod 5 zmluvy Odstúpením od tejto zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane príslušenstva. Odstúpením od tejto zmluvy nezanikajú ani zabezpečovacie zmluvy uzatvorené medzi veriteľom a dlžníkom, resp. treťou osobou. Podľa čl. VII bod 6 zmluvy Odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Podľa čl. VII bod 7 zmluvy Odstúpením od tejto zmluvy zmluva zaniká, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane. Všetky oznámenia veriteľa sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte, po oznámení na adrese uvedenej v tejto zmluve alebo pri zmene adresy na dodatočne klientmi písomne oznámenú adresu pre doručovanie. Podľa čl. VII bod 8 zmluvy po odstúpení od tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri medziúvere 5% p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Z výpisu z účtu odstúpeného medziúveru vyplýva, že navrhovateľ odporcovi vyplatil úver v sume 2.655,51 Eur dňa 10.11.2006 a v sume 531,10 Eur dňa 08.11.2007. Dňa 10.11.2006 navrhovateľ vyúčtoval odporcovi 1/ poplatok 116,18 eur za poskytnutie úveru a poplatok 16,60 Eur za zmenku. Zo strany odporcov bola uhradená titulom predmetného úveru celková suma 1.750,34 Eur; posledná úhrada bola vykonaná dňa 13.02.2014, a následne nie je vo výpise zaevidovaná žiadna úhrada; ku dňu 07.10.2014 je vo výpise vyznačené odstúpenie od zmluvy s účinnosťou od 29.10.2014.

Z dôvodu nesplácania úveru riadne a včas, napriek viacerým písomným upomienkam navrhovateľa listom zo dňa 07.10.2014 označeným ako „Odstúpenie od zmluvy“ a adresovaným odporcovi 1/ navrhovateľ odstúpil od predmetnej zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 03.11.2006 a zároveň vyzval odporcu 1/ na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov v sume 2.809,36 Eur do 7 dní. Navrhovateľ odstúpenie od zmluvy zaslal poštou odporcovi 1/ na adresu uvedenú zmluve, odporca 1/ zásielku nevyzdvihol v úložnej dobe, ktorá uplynula 28.10.2014, a 29.10.2014 sa vrátila navrhovateľovi.

Z listiny navrhovateľa zo dňa 07.10.2014 adresovanej odporcovi 2/ označenej ako „Oznámenie o odstúpení od zmluvy“ vyplýva, že navrhovateľ oznámil odporcovi 2/, že odstúpil od predmetnej Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 03.11.2006 a zároveň upovedomil odporcu 2/, že v prípade nesplnenia si povinnosti odporcu 1/ uhradiť celý dlh, pristúpi navrhovateľ aj voči odporcovi 2/ ako ručiteľovi k vymáhaniu dlhu prostredníctvom súdneho exekútora. Z doručenky vyplýva, že odporca 2/ oznámenie prevzal dňa 15.10.2014.

Odporca 2/ na pojednávaní potvrdil, že podpísal ručiteľské vyhlásenie, že uhradí za odporcu 1/ dlh, ak ho nezaplatí odporca 1/ navrhovateľovi, pričom odporca 1/ odporcovi 2/ sľúbil, že bude pravidelne dlh splácať, čo však nesplnil. Odporcovi 2/ boli postupne doručované upomienky od navrhovateľa, že úver nie je splácaný. Odporca 2/ vykonal tiež niektoré úhrady za odporcu 1/. Dlh nie je odporca 2/ schopný zaplatiť jednou platbou, ale žiadal o možnosť splácať dlh v mesačných splátkach po 30 až 40 Eur zročných vždy do 20-teho dňa v mesiaci. Odporca 2/ je zamestnaný v spoločnosti VAŇSTAV s.r.o. Melčice S. ako robotník a zo zamestnania dosahuje priemernú mzdu 347,88 Eur v čistom mesačne. Iný príjem nemá. Je nemajetný. Býva u priateľky, ktorej na bývanie dáva 30 Eur mesačne, jeho priateľka spláca pôžičku po 30 Eur mesačne, je zamestnaná a dosahuje minimálnu mzdu zo zamestnania. V spoločnej domácnosti s nimi žije aj ich spoločný syn Marek F., ktorý študuje na W. univerzite G. D. v W., a je mu vyplácané štipendium XXX Eur mesačne, ktoré však nedokáže pokryť všetky jeho potreby na stravu, a preto mu odporca 2/ pomáha hradiť jeho náklady ja. Odporca 1/ sa odporcovi 2/ vyhýba. Odporca 2/ si myslím, že je to kvôli tomu, že nespláca predmetný dlh. To, čo odporca 2/ za odporcu 1/ zaplatí si proti nemu budem uplatňovať žalobou.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení (ďalej len „zákon o stavebnom sporení“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stavebným sporením sa rozumie a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov, b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom (ďalej len "stavebný úver").

Podľa § 7 ods. 3 zákona o stavebnom sporení zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) úrokové sadzby stavebných úverov, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere. Podľa § 7 ods. 4 zákona o stavebnom sporení zmluva o stavebnom sporení a zmluva o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka Od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 52 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. ku dňu 3.11.2006 spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 568/2007 Z.z. účinným od 1.1.2008 Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 102/2014 Z.z. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 546 Občianskeho zákonníka Dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ Zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti,

Podľa § 2 ods. 1 písm. b/ Zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa na účely tohto zákona sa rozumie predávajúcim podnikateľ, 4) ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby,

Podľa § 23a ods. 1, ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa Spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Z vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ uzavrel s odporcom 1/ ako dlžníkom dňa 03.11.2006 a odporcom 2/ ako ručiteľom zmluvu zmluvou o stavebnom úvere v zmysle § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Predmetná zmluva spĺňa všetky zákonné náležitosti predpísané ustanovením § 7 ods. 3 citovaného zákona. Zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Na základe tejto zmluvy sa navrhovateľ ako veriteľ zaviazal poskytnúť odporcovi 1/ stavebný úver, ktorý sa odporca 1/ zaviazal vrátiť veriteľovi spolu s úrokmi a poplatkami. Odporca 2/ v zmluve prevzal na seba podľa § 546 Občianskeho zákonníka ručiteľský záväzok uhradiť navrhovateľovi dlh zo zmluvy o úvere, ak ho neuhradí riadne a včas odporca 1/. Zmluva o úvere, na základe ktorej navrhovateľ proti odporcom uplatňuje právo na peňažné plnenie je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Z označenia odporcov v zmluve bolo preukázané, že odporca 1/ si úver bral na osobné potreby. Je zrejmé, že odporca 1/ pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Navrhovateľ vystupuje v predmetnom zmluvnom vzťahu v postavení dodávateľa, pretože z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, je potrebné na ňu aplikovať osobitnú úpravu obsiahnutú v zákone č. 634/1992 Z.z., v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktorá má prednosť. Prednostné použitie ustanovení Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, bez ohľadu na to, podľa ktorého zákona (Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka) bola zmluva uzavretá, bola viac krát judikovaná slovenskými súdmi, a viedla k tomu, že túto zásadu v záujme jednoznačného výkladu ustanovení na ochranu práv spotrebiteľa zákonodarca výslovne zakotvil

zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2015 do ustanovenia § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka. Keďže zákon č. 102/2014 Z.z. neobsahuje prechodné ustanovenie k predmetnému ustanoveniu, je potrebné ust. § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka použiť aj na daný zmluvný vzťah založený pred účinnosťou tohto ustanovenia. K rovnakému záveru o potrebe aplikovať ust. § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka aj na zmluvné spotrebiteľské vzťahy (aj absolútne obchody) založené pred účinnosťou tohto ustanovenia dospel v obdobnej veci Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 4MCdo/17/2014 zo dňa 26.11.2015. Preto, ak je ten istý inštitút (premlčanie, odstúpenie od zmluvy, ručenie, prípadne iné) upravený v Obchodnom aj Občianskom zákonníku, treba použiť úpravu v Občianskom zákonníku.

Podľa názoru súdu v danej veci je podstatná tá skutočnosť, že v dôsledku odstúpenia od zmluvy o úvere došlo k zrušeniu zmluvy o úvere od začiatku v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odstúpenie bolo vykonané zo strany navrhovateľa listom zo dňa 07.10.2014 v súlade s čl. VII bod 1., bod 4 písm. a) zmluvy pre neuhrádzanie viac ako 2 splátok úveru odporcom 1/ a bolo odporcovi 1/ doručované na jeho adresu bydliska uvedenú v zmluve, no neprevzal ju v úložnej dobe, ktorá uplynula 28.10.2014, a neprevzatá zásielka sa vrátila navrhovateľovi, čo podľa čl. VII bod 1., bod 7 zmluvy znamená, že písomnosť sa považuje za doručení dňom 28.10.2014, a účinnosť odstúpenia od zmluvy nastala nasledujúceho dňa 29.10.2014. O odstúpení od zmluvy upovedomil navrhovateľ aj odporcu 2/ ako ručiteľa listom, ktorý mu bol doručený dňa 15.10.2014. Podľa ustanovenia § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. V danom prípade bolo vo ustanoveniach zmluvy (čl. VII bod 5, bod 6), ktoré vopred pripravil navrhovateľ, stanovené, že odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka splatiť pohľadávku veriteľa vrátane príslušenstva a nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Toto ustanovenie, podľa ktorého navrhovateľ po odstúpení od zmluvy uplatnil proti odporcom nezaplatené úroky a poplatky, je obsiahnuté vo formulárových zmluvných podmienkach navrhovateľa, ktoré používa navrhovateľ štandardne vo vzťahu k spotrebiteľom pri uzatváraní zmluvy, a ich obsah nemohol spotrebiteľ ovplyvniť. Dôsledky odstúpenia od zmluvy v zmysle tohto ustanovenia zmluvných podmienok, ktoré nebolo spotrebiteľom individuálne vyjednané, možno v danom prípade hodnotiť ako nevýhodnejšie v porovnaní s dôsledkami odstúpenia podľa úpravy v ust. § 48 Občianskeho zákonníka. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka platí, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Ustanovenie zmluvy o úvere, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy, je upravené pre odporcov výhodnejšie práve v ustanovení § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Preto predmetné ustanovenia zmluvy o dôsledkoch odstúpenia od zmluvy nemôžu byť platné, keďže sú v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na daný zmluvný vzťah, ako aj na účinky odstúpenia nie je možné aplikovať ustanovenie Obchodného zákonníka, ako to uvádzal navrhovateľ, a to aj napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom, ale je potrebné použiť na túto spotrebiteľskú zmluvu ustanovenia Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmluvy a jeho účinkoch na zmluvný vzťah, a to s poukazom na vyššie uvádzané ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 102/2014 Z.z., ktoré prikazuje súdu prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka aj na zmluvný vzťah založený podľa zmluvy, ktorá je upravená v Obchodnom zákonníku. Nič nebránilo navrhovateľovi do zmluvných podmienok zakotviť a využiť iný spôsob zosplatenia úveru (napr. vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru). Aj Krajský súd v Trenčíne v rozsudku č.k. 17Co/150/2013-119 zo dňa 26.03.2014 dospel k záveru, že ustanovenia zmluvy o úvere, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa k plneniu úrokov a iného príslušenstva napriek tomu, že dodávateľ odstúpil od zmluvy, čím bola zmluva ex tunc zrušená, evidentne zhoršujú postavenie spotrebiteľa oproti úprave v ustanovení § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá výhodnejšia zákonná úprava sa má použiť pri odstúpení od spotrebiteľskej zmluvy. Zároveň bolo v konaní preukázané, že odporca 1/ dlh zo zmluvy nesplnil ani po výzve navrhovateľa obsiahnutej v odstúpení od zmluvy.

Momentom odstúpenia zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy a vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva, nastupuje medzi účastníkmi režim z bezdôvodného obohatenia. S poukazom na ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka, keďže bola zmluva o úvere odstúpením od nej zrušená, každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Odporca 1/ prijal plnenie z právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol, lebo zmluva bola odstúpením od nej zrušená, a ide teda o skutkovú podstatu

bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odporcovi 1/ ako dlžníkovi vznikla povinnosť vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie, teda poskytnuté peňažné prostriedky, na ktorých vrátenie sa zaviazal. Odstúpením od zmluvy ručiteľský záväzok odporcu 2/ v zmysle § 546 Občianskeho zákonníka ako vedľajší akcesorický záväzok nezanikol. Zabezpečenie splnenia dlhu ručiteľským záväzkom ostalo zachované do výšky povinnosti dlžníka vydať veriteľovi bezdôvodné obohatenie prijaté zo zrušenej zmluvy. Z listinných dôkazov, najmä výpisu z odstúpeného úveru bolo preukázané, že zo strany navrhovateľa bol odporcovi 1/ vyplatený úver v celkovej sume 3.186,61 Eur (2.655,51 Eur + 531,10 Eur) a odporcovia uhradili navrhovateľovi titulom úveru celkovú 1.750,34 Eur. Výška bezdôvodného obohatenia potom predstavuje sumu 1.436,21 Eur (3.186,61 Eur - 1.750,34 Eur). Pretože sú odporcovia preukázateľne v omeškanií so splnením peňažného dlhu, má navrhovateľ právo požadovať od nich podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania. Navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, ktorá neprevyšuje maximálnu výšku úrokov z omeškania v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., pretože ku dňu nasledujúcemu po účinnosti odstúpenia od zmluvy o úvere (t.j. ku dňu 30.10.2014) bola základná úroková sadzba ECB 0,05 % a úrok z omeškania po pripočítaní 8 percentuálnych bodov predstavuje 8,05 % ročne. Súd nemohol s poukazom na ust. § 153 ods. 2 O.s.p. prisúdiť vyšší úrok z omeškania ako navrhovateľ uplatnil, pretože ide o návrhové konanie.

Za použitia citovaných ustanovení právnych predpisov súd výrokom I. zaviazal odporcu 2/ zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.436,21 Eur a úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.436,21 Eur od 30.10.2014 do zaplatenia a výrokom II. vo zvyšku súd návrh proti odporcovi 2/ zamietol ako nedôvodný.

Odporcovi 1/ už bola uložená povinnosť na plnenie platobným rozkazom Okresného súdu Trenčín č.k. 20C 36/2015-48 zo dňa 21.05.2015, a to v sume 2.819,61 Eur, no proti platobnému rozkazu odporcu 1/ nepodal odpor, pričom povinnosť na plnenie odporcu 2/ bola súdom s poukazom na vyššie uvedené dôvody určená len do sumy 1.436,21 Eur. Preto aby súd zaistil, že navrhovateľovi sa dostane prisúdeného plnenia len jedenkrát, vo výroku vyslovil, že plnením odporcu 1/ alebo odporcu 2/, ktorí sú vo vzájomnom vzťahu dlžník - ručiteľ, zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého odporcu.

Navrhovateľ sa návrhom domáhal zaplatenia sumy 2.819,61 Eur, súd jeho návrhu vyhovel v časti o zaplatenie 1.436 Eur, čo predstavuje úspech navrhovateľa v rozsahu 50,93 % z návrhom uplatnenej sumy, a návrh bol zamietnutý v časti o zaplatenie sumy 1.383,61 Eur, čo predstavuje neúspech navrhovateľa v rozsahu 49,07%. Prevažne úspešný navrhovateľ má potom podľa § 142 ods. 2 O.s.p. proti odporcovi 2/ právo na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 1,86% (50,93% - 49,07%). Navrhovateľovi vznikli trovy konania v podobe súdneho poplatku za návrh v sume 169 Eur, z ktorého 1,86% predstavuje 3,14 Eur, a na náhradu týchto trov súd zaviazal odporcu 2/ v prospech navrhovateľa.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. súd povolil odporcovi 2/ dlh splácať v mesačných splátkach po 40 Eur za podmienok uvedených vo výroku rozsudku. Prihliadol na osobné, majetkové a príjmové pomery odporcu 2/, ktorý zarobí 347,8 Eur mesačne netto, je nemajetný, čo vyplýva z predloženého potvrdenia zamestnávateľa odporcu 2/ zo dňa 16.6.2016, potvrdenia Obce J. S. zo dňa XX.XX.XXXX, za bývanie vynakladá 30 Eur mesačne a prispieva na výživu syna, ktorý je vysokoškolským študentom. S poukazom na tieto pomery odporcu 2/ je zrejmé, že odporcu 2/ nie je schopný uhradiť dlh jednorazovo a ani vo vyšších mesačných splátkach. Za takéhoto splátkového kalendára bude istina dlhu vyrovnaná v 36 mesačných splátkach, čo je primeraná doba na plnenie. Navrhovateľ je obchodnou spoločnosť, ktorá poskytuje spotrebiteľom úvery v značnom rozsahu a zo spisu nevyplýva, žeby bol odkázaný na splnenie dlhu v kratšej dobe.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden

rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.